

Sayılar, fiyatlar ve saat

1000'e ve ötesine say, Şam çarşısında «ne kadar?» diye sor, pazarlık et ve saati söyle. Her sayıyı yüksek sesle söyle; sayılar ancak ağzın onları tanıdığında akılda kalır.

AD _____

TARİH _____

A. 0'DAN 10'A SAYILAR

BUNLARI EZBERLE. GERİ KALAN HER ŞEY BUNLARDAN KURULUR.

٠ صفر sefr 0	١ واحد wahed 1	٢ تین tnein 2	٣ ثلاثة tlate 3	٤ أربعة arba'a 4	٥ خمسة khamse 5	٦ ستة sette 6	٧ سبعة sab'a 7	٨ ثمانية tmanye 8	٩ تسعة tes'a 9	١٠ عشرة 'ashra 10
-----------------------	-------------------------	------------------------	--------------------------	---------------------------	--------------------------	------------------------	-------------------------	----------------------------	-------------------------	----------------------------

B. 11-19, ONLAR, YÜZLER, BİNLER

11-19 · HEPSİ -A'SH İLE BİTER

١١ حدهش hda'sh	١٢ تنهش tna'sh	١٣ ثلاثهش tletta'sh	١٤ أربعتهش arba'-ta'sh	١٥ خمستهش khamsta'sh	١٦ ستهش setta'sh	١٧ سبعتهش saba'-ta'sh	١٨ ثمانتهش tman-ta'sh	١٩ تسعهش tesa'-ta'sh
----------------------	----------------------	---------------------------	------------------------------	----------------------------	------------------------	-----------------------------	-----------------------------	----------------------------

ONLAR · HEPSİ -İN İLE BİTER

٢٠ عشرين 'eshrin	٣٠ ثلاثين tlatin	٤٠ أربعين arb'in	٥٠ خمسين khamsin	٦٠ ستين settin	٧٠ سبعين sab'in	٨٠ ثمانين tmanin	٩٠ تسعين tes'in
------------------------	------------------------	------------------------	------------------------	----------------------	-----------------------	------------------------	-----------------------

YÜZLER · MİYYE, -MİYYE OLARAK EKLENİR

١٠٠ مئة miyye	٢٠٠ ميتين mitein	٣٠٠ ثلاثمئة tletmiyye	٤٠٠ أربعمئة arba'-miyye	٥٠٠ خمسمة khamsmiyye	٦٠٠ ستمئة settmıyye	٧٠٠ سبعمة saba'-miyye	٨٠٠ ثمانمة tmanmiyye	٩٠٠ تسعمئة tesa'-miyye
---------------------	------------------------	-----------------------------	-------------------------------	----------------------------	---------------------------	-----------------------------	----------------------------	------------------------------

BİNLER · 3 İLE 10 BİN ARASI T-ALAF ALIR

١٠٠٠ ألف alf	٢٠٠٠ ألفين alfein	٣٠٠٠ ثلاث تلاف tlat t-alaf	١٠٠٠٠ عشر تلاف 'ashr t-alaf
--------------------	-------------------------	----------------------------------	-----------------------------------

SAYILARI BİRLEŞTİRME	KURAL	ÖRNEKLER
Önce birler	21 «bir ve yirmi»dir: birler + w (ve) + onlar.	wahed w 'eshrin (21) · khamse w tlatin (35) · tes'a w tes'in (99)
Yüzler ve binler önde	Önce en büyük parça, sonra kalanı; her biri w ile bağlanır.	miyye w khamse (105) · mitein w arba'a w 'eshrin (224) · alfein w sette w 'eshrin (2026)
İsimden önce	miyye mit olur; 11-19 -ar alır.	mit lira (100 lira) · khamsta'shar lira (15 lira) · tna'shar alf (12.000)

Rakamları Suriye usulü oku

- Suriye etiketlerde, otobüslerde ve banknotlarda bu rakamları kullanır: • ١ ٢ ٣ ٤ ٥ ٦ ٧ ٨ ٩. Bizimkiler gibi **soldan sağa** yazılır: ٢٥ 25'tir. İki tuzak: ٦٧'ye benzer ama 6'dır; • bir nokta, ٥ küçük bir halkadır.
- Fasih Arapçadaki peltek s (th) Şam'da t olur: **tlate**, «selase» değil; **tnein**, «isnan» değil; **tmanyne**, «semaniye» değil. Sondaki -a da çoğu zaman -e duyulur: **khamse, sette, miyye**.

C. SAYMA KURALI

HERKESİN YANILDIĞI TEK GRAMER KONUSU

Sayıdan sonraki isim biçim değiştirir. Dört durum var; çarşıda dördü de lazım.

SAYI	NE OLUR?	ÖRNEKLER
1	Tekil isim + wahed (f: wahde).	كتاب واحد ktab wahed · ساعة واحدة sa'a wahde
2	«tnein» yok: isme -ein eklenir.	كتابين ktabein · يومين yomein · ساعتين sa'tein
3-10	Kısa sayı + çoğul . Kısa biçimler: tlat, arba', khams, sett, saba', tman, tesa', 'ashr. Ünlüden önce t: tlat t-iyaym.	ثلاث tlat kotob · خمس tiam khams t-iyaym · عشر 'ashr sa'at
11 ve üstü	Tam sayı + yine tekil (11-19 -ar ile).	حده عشر hda'shar ktab · عشرين يوم eshrin yom · مئة ساعة mit sa'a
Sipariş	Kafede içecekte 2-10 için de tam sayı + tekil.	تنتين قهوة tnein 'ahwe (iki kahve) · ثلاثة شاي tlate shai (üç çay)

Alıştırma 1 Kaç tane? Sayma kuralını uygula

— / 6

Arapçasını Latin harfleriyle yaz. Önce düşün: tekil mi, ikil mi, çoğul mu, sipariş mi?

1 3 kitap _____	2 2 gün _____	3 12 saat _____
4 1 kitap _____	5 15 lira _____	6 2 kahve (kafe) _____

D. FİYATLAR VE PARA

TÜRKÇE	ARAPÇA	OKUNUŞU
Bu ne kadar?	قديش هاد؟	'addeish hada? (f) 'addeish hayy?
Fiyatı ne kadar?	قديش حقه؟	'addeish ha''o? (f) ha''a
Kilosu ne kadar?	قديش الكيلو؟	'addeish el-kilo?
Suriye lirası	ليرة	lira etiketlerde ل.س. yazılır
Çok pahalı!	غالي كثير!	ghali ktir!
Ucuz	رخيص	rkhis
İndirim var mı?	في حسم؟	fi hasm?
Son fiyat?	آخر سعر؟	akher se'r?
... yap (fiyatı indir)	خليه ...	khallih be ...
Bende sadece ... var	معي بس ...	ma'i bass ...
Para üstü	الباقى	el-ba'i bozuk para: frata
Bir kilo portakal istiyorum	بدي كيلو بردقان	baddi kilo bord'an baddi herkes için aynı

Fiyatları duyacağın gibi

- be** «karşılığında» demektir: **el-kilo be-alfein** (kilosu iki bin), **el-wahde be-khams t-alaf** (tanesi beş bin). «lira» çoğu zaman söylenmez.
- Suriye'de fiyatlar genelde binlerle söylenir, bu yüzden **alf**, **alfein** ve **t-alaf** sürekli geçer. Yarım ve çeyrek de: **nos kilo** (yarım kilo), **reb' kilo** (çeyrek kilo), **kilo w nos** (1,5 kilo).

MEYVE TEZGÂHINDA

PARTNERİNLE İKİ KEZ OKU, HER ROLDE BİR KEZ

Nour	صباح الخير. قديش كيلو البردقان؟	sabah el-kheir. 'addeish kilo el-bord'an? Günaydın. Portakalın kilosu ne kadar?
Satıcı	صباح النور. الكيلو بخمس تلاف.	sabah en-nur. el-kilo be-khams t-alaf. Günaydın. Kilosu beş bin.
Nour	خمس تلاف؟ غالي كثير!	khams t-alaf? ghali ktir! Beş bin mi? Çok pahalı!

Satıcı	هاد بردقان بلدي يا مدام.	hada bord'an baladi ya madame. Bunlar yerli portakal, hanımefendi.
Nour	خليه بأربع تلاف وبدي كيلوين.	khallih be-arba' t-alaf w baddi kilowein. Dört bin yap, iki kilo alayım.
Satıcı	ماشي، كرمال خاطرك. تمن تلاف.	mashi, karmal khatrek. tman t-alaf. Peki, hatırın için. Sekiz bin.
Nour	تفضل، عشر تلاف.	tfaddal, 'ashr t-alaf. Buyurun, on bin.
Satıcı	وهي الباقي، ألفين. يسلمو!	w hayy el-ba'i, alfein. yeslamu! Buyurun para üstü, iki bin. Sağ olun!

E. SAAT VE GÜNLER

GEÇE W İLE, KALA İLLA İLE

قديش الساعة؟ 'addeish es-sa'a? saat kaç?	الساعة تلاتة es-sa'a tlate 3:00	الساعة وحدة es-sa'a wahde 1:00 (dişil!)	تلاتة وخمسة tlate w khamse 3:05	تلاتة وعشرة tlate w 'ashra 3:10
تلاتة وربع tlate w reb' 3:15 (çeyrek)	تلاتة وتلت tlate w telt 3:20 (üçte bir)	تلاتة ونص tlate w nos 3:30 (buçuk)	أربعة إلا تلت arba'a illa telt 3:40 (dörde üçte bir var)	أربعة إلا ربع arba'a illa reb' 3:45
الصبح es-subeh sabah	الظهر ed-dohr öğlen	بعد الظهر ba'd ed-dohr öğleden sonra	بالليل bel-leil gece	هلق halla' şimdi
GÜNLER VE ZAMAN السبت es-sabt cumartesi	KELİMELEİ · İŞ HAFTASI الأحد el-ahad pazar	PAZAR GÜNÜ التنين et-tanein pazartesi	BAŞLAR الثلاثا et-talata salı	الأربعاء el-arba'a çarşamba
الخميس el-khamis perşembe	الجمعة ej-jem'a cuma	مبارح mbareh dün	اليوم el-yom bugün	بکرا bukra yarın

Alıştırma 2 Bir sayıyı yazmanın üç yolu

-- / 8

Her satırda eksik iki biçimi doldur: bizim rakamlar, Arapça rakamlar ve kelime.

RAKAM	ARAPÇA	KELİME	RAKAM	ARAPÇA	KELİME
1 7		٧	2		١٥
3		٢٣	4 40		
5		٩٨	6 100		
7		mitein w khamsin	8 2026		

Alıştırma 3 Etiketleri oku

-- / 12

Şam'da bir sokaktan altı etiket. Ürünün Türkçesini yaz, fiyatı Arapça söyle, sonra yazıyla yaz.
 ل.س. Suriye lirasının kısaltmasıdır.

شاورما ١٢٠٠٠ ل.س. FİYAT (YAZIYLA)	TÜRKE 	شاي ٢٠٠٠ ل.س. FİYAT (YAZIYLA)	TÜRKE 	فلافل ٥٠٠٠ ل.س. FİYAT (YAZIYLA)	TÜRKE
مي ٣٠٠٠ ل.س. FİYAT (YAZIYLA)	TÜRKE 	عصير ٧٠٠٠ ل.س. FİYAT (YAZIYLA)	TÜRKE 	بوظة ١٥٠٠ ل.س. FİYAT (YAZIYLA)	TÜRKE

Alıştırma 4 Saat kaç?

-- / 6

Her saatin altına saati Suriye Arapçasıyla yaz. Her cevaba **es-sa'a** ile başla.

Alıştırma 5 Pazarlık et! İki kişilik canlandırma

İKİLİ ÇALIŞMA

Biriniz satıcı, biriniz alıcı. Sadece Arapça sayılar serbest. Bütçeyi aşmadan listedeki her şeyi al, sonra rolleri değiştirip tekrar oynayın. Satıcı son sütunu gizli tutar.

Satıcı kartı • البائع				Alıcı kartı • الزبون	
İstenen fiyatla başla. Asla en düşük fiyatının altına inme. İşe yarar cümleler: hada baladi! · akher se'r ... · karmal khatrak ...				Bütçen: 18.000 lira . Her ürünün fiyatını sor, itiraz et, teklif ver, anlaş, öde ve para üstünü kontrol et.	
ÜRÜN	BİRİM	İSTENEN	EN DÜŞÜK (GİZLİ)	ALİŞVERİŞ LİSTESİ	ANLAŞILAN FİYAT
بردقان bord'an	kilo	6000	4000	2 kilo portakal (kilowein bord'an)	_____
بندورة banadora	kilo	3000	2000	1 kilo domates (kilo banadora)	_____
تفاح teffah	kilo	5000	3000	1 kilo elma (kilo teffah)	_____
بطاطا batata	kilo	4000	2000	1 kilo patates (kilo batata)	_____
				Toplam (en fazla 18.000)	_____

Alıştırma 6 Sesli matematik

-- / 6

Her işlemi çöz, cevabı Arapça rakamlarla yaz, sonra işlemin tamamını Arapça söyle: **zayed** (+), **na'es** (-), **darb** (×), **bisawi** (=). Örnek: tlate zayed arba'a bisawi sab'a.

$$\begin{array}{lll}
 ٣ + ٤ = \underline{\hspace{2cm}} & ١٠ - ٢ = \underline{\hspace{2cm}} & ٥ \times ٣ = \underline{\hspace{2cm}} \\
 ٢٠ + ٣٠ = \underline{\hspace{2cm}} & ١٠٠ - ٢٥ = \underline{\hspace{2cm}} & ١٢ + ٩ = \underline{\hspace{2cm}}
 \end{array}$$

Bitti mi? Konuşma kontrolü

- ☐ Bakmadan, yüksek sesle 0'dan 20'ye ve onar onar 100'e kadar saydım.
- ☐ Meyve tezgâhı diyalogunu iki rolde de okudum.
- ☐ Sadece Arapça sayılarla bir kez alıcı, bir kez satıcı olarak pazarlık ettim.

Cevap anahtarı

Öğretmenler ve tek başına çalışanlar için. Kağıdı sınıfta dağıtmadan önce bu sayfayı ayır.

Alıştırma 1 1 tlat kotob · 2 yomein · 3 tna‘shar sa‘a · 4 ktab wahed · 5 khamsta‘shar lira · 6 tnein ‘ahwe

Alıştırma 2 1 sab‘a · 2 15, khamsta‘sh · 3 23, tlate w ‘eshrin · 4 ٤٠, arb‘in · 5 98, tmanyen w tes‘in · 6 ١٠٠, miyye · 7 250, ٢٥٠ · 8 ٢٠٢٦, alfein w sette w ‘eshrin

Alıştırma 3 döner (şavurma), tna‘shar alf lira · çay, alfein lira · falafel, khams t-alaf lira · su, tlat t-alaf lira · meyve suyu, saba‘ t-alaf lira · dondurma, alf w khamsmiyye lira

Alıştırma 4 1 es-sa‘a tlate · 2 es-sa‘a sab‘a w nos · 3 es-sa‘a ‘ashra w reb‘ · 4 es-sa‘a khamse illa reb‘ · 5 es-sa‘a wahde · 6 es-sa‘a tes‘a w telt

Alıştırma 5 Açık uçlu. Satıcı en düşük fiyat sütununun altına inemez (4000 · 2000 · 3000 · 2000). En düşük fiyatlarla liste 15.000, istenen fiyatlarla 24.000 tutar; alıcı 18.000’in altında kalmak için pazarlık etmek zorunda.

Alıştırma 6 ٧ tlate zayed arba‘a bisawi sab‘a · ٨ ‘ashra na’es tnein bisawi tmanyen · ١٥ khamse darb tlate bisawi khamsta‘sh · ٥٠ ‘eshrin zayed tlatin bisawi khamsin · ٧٥ miyye na’es khamse w ‘eshrin bisawi khamse w sab‘in · ٢١ tna‘sh zayed tes‘a bisawi wahed w ‘eshrin

ÖĞRETMEN NOTLARI

- Süre: kağıdın tamamı için 45-60 dakika. Kısa sürüm: A bölümü, sayma kuralı ve pazarlık canlandırması (30 dakika).
- C bölümü bu kağıdın gramer konusudur. Sınıftaki gerçek eşyalarla çalıştır: bir kalem, iki kalem, üç kalem, on bir kalem (‘alam wahed, ‘alamein, tlat t-e‘lam, hda‘shar ‘alam). Öğrenciler kurala ancak kendileri söyledikten sonra inanır.
- Altı çizilecek iki Levant ayrıntısı: 11-19 tek başına -a‘sh ile biter ama isimden önce -ar alır (khamsta‘sh, khamsta‘shar lira); 3-10 bin tlat t-alaf, khams t-alaf olur. Mısır Arapçası bilenler bunun yerine -tashar ve talat talaf der.
- Alıştırma 5 kağıdın merkezidir. Sadece Arapça sayılarda ısrar et ve iki rol de oynansın diye çiftlere iki tur yaptır. Bütçenin altında kalan alıcı kazanır.
- Suriye’de fiyatlar hızla değişir; kağıttaki tutarlar alıştırma içindir. Önemli olan binleri rahatça okuyup söyleyebilmek. Türkiye’deki öğrenciler aynı alıştırmaı Türk lirasıyla da yapabilir: lira kelimesi iki dilde de aynı.

SONRAKİ ÇALIŞMA KAĞIDI

Çalışma kağıdı 3: Zamirler, sorular ve «bende var». Ben ve sen, benim ve senin, ‘andi, fi ve soru kelimeleri shu, wein, eimta, laish, min, kif ve kam. Ücretsiz: yallahspeak.com/tr/worksheets/suriye-arapcası.

Fiyatları ve saatleri Suriye Arapçasıyla cevap veren ve sayılarını kelime kelime düzelten bir yapay zekâ esnafıyla çalışmak için Yallah Speak uygulamasını dene (başlangıç ücretsiz, iOS ve Android).